

Document de ședință

A9-0446/2023

21.12.2023

RAPORT

referitor la transparența și responsabilitatea organizațiilor neguvernamentale
finanțate de la bugetul UE
(2023/2122(INI))

Comisia pentru control bugetar

Raportor: Markus Pieper

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	17
ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII.....	18
AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI EXTERNE	19
AVIZ AL COMISIEI PENTRU LIBERTĂȚI CIVILE, JUSTIȚIE ȘI AFACERI INTERNE	27
INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	37
VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	38

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la transparența și responsabilitatea organizațiilor neguvernamentale finanțate de la bugetul UE (2023/2122(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolele 2, 3, 5 și 11 alineatul (2) și Protocolul nr. 2,
- având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 322 alineatul (1a) și articolul 325 alineatul (4),
- având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012¹ („Regulamentul financiar”),
- având în vedere propunerea Comisiei din 16 mai 2022 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (COM(2022)0223),
- având în vedere raportul Comisiei pentru bugete și al Comisiei pentru control bugetar din 4 mai 2023 referitor la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013²,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize³,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 3 decembrie 2020 privind Planul de acțiune pentru democrația europeană (COM(2020)0790),

¹ [JO L 193, 30.7.2018, p. 1.](#)

² [JO L 435, 6.12.2021, p. 187.](#)

³ [JO L 231, 30.6.2021, p. 159.](#)

- având în vedere Raportul special nr. 35/2018 al Curții de Conturi Europene (CCE) din 18 decembrie 2018 intitulat „Execuția fondurilor UE de către ONG-uri: sunt necesare eforturi suplimentare pentru transparență”,
- având în vedere studiul intitulat „Financing of non-governmental organisations (NGOs) from the EU Budget” (Finanțarea organizațiilor neguvernamentale (ONG) de la bugetul UE), publicat de Direcția Generală Politici Interne ale Uniunii la 25 noiembrie 2010⁴,
- având în vedere studiul intitulat „Democratic accountability and Budgetary Control of non-governmental organisations funded by the EU Budget” (Răspunderea democratică și controlul bugetar al organizațiilor neguvernamentale finanțate de la bugetul UE), publicat de Direcția Generală Politici Interne ale Uniunii la 24 ianuarie 2017⁵, precum și actualizarea sa ulterioară din 21 ianuarie 2019,
- având în vedere studiul intitulat „Transparency and accountability of EU funding for NGOs active in EU policy areas within EU territory” (Transparența și răspunderea legate de finanțarea UE pentru ONG-urile active în domeniile de politică ale UE pe teritoriul UE), publicat de Direcția Generală Politici Interne ale Uniunii la 28 septembrie 2023⁶ („Studiul privind transparența și responsabilitatea”),
- având în vedere Orientările operaționale ale Comisiei pentru beneficiarii unei finanțări din partea UE privind utilizarea emblemei UE în contextul programelor UE pentru perioada 2021-2027, publicate în martie 2021,
- având în vedere rezoluția sa din 17 februarie 2022 conținând recomandări adresate Comisiei privind un statut pentru asociațiile și organizațiile non-profit transfrontaliere europene⁷,
- având în vedere rezoluția sa din 10 mai 2023 conținând observațiile care fac parte integrantă din deciziile privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului general al Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2021, secțiunea III - Comisia și agențiile executive⁸,
- având în vedere rezoluția sa din 10 mai 2023 conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului general al Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2021, secțiunea I – Parlamentul

⁴ Studiu – „[Financing of Non-governmental Organisations \(NGO\) from the EU Budget](#)” (Finanțarea organizațiilor neguvernamentale (ONG) de la bugetul UE), Parlamentul European, Direcția Generală Politici Interne, Departamentul tematic D – Afaceri bugetare, 25 noiembrie 2010.

⁵ Studiu – „[Democratic accountability and Budgetary Control of non-governmental organisations funded by the EU Budget](#)” (Răspunderea democratică și controlul bugetar al organizațiilor neguvernamentale finanțate de la bugetul UE), Parlamentul European, Direcția Generală Politici Interne, Departamentul tematic D – Afaceri bugetare, 24 ianuarie 2017.

⁶ Studiu – „[Transparency and accountability of EU funding for NGOs active in EU policy areas within EU territory](#)” (Transparența și răspunderea legate de finanțarea UE pentru ONG-urile active în domeniile de politică ale UE pe teritoriul UE), Parlamentul European, Direcția Generală Politici Interne, Departamentul tematic D – Afaceri bugetare, 28 septembrie 2023.

⁷ [JO C 342, 6.9.2022, p. 225](#).

⁸ Texte adoptate, [P9_TA\(2023\)0137](#).

European⁹,

- având în vedere rezoluția sa din 13 iulie 2023 referitoare la recomandările de reformă a normelor Parlamentului European privind transparența, integritatea, răspunderea și combaterea corupției¹⁰,
 - având în vedere Descărcarea de gestiune 2021: Bugetul general al UE - Comisia și agențiile executive¹¹,
 - având în vedere avizul Comisiei pentru afaceri externe și cel al Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne,
 - având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0446/2023),
- A. întrucât UE a conceput mecanisme de transparență și responsabilitate pentru a se asigura că fondurile UE acordate beneficiarilor, inclusiv organizațiilor neguvernamentale (ONG), sunt utilizate în mod eficace, eficient și în conformitate cu valorile, politicile și normele financiare ale UE consacrate, printre altele, în Regulamentul financiar, care prevede că transparența este unul dintre principiile sale bugetare directe, impunând Comisiei să pună la dispoziție, în mod adecvat și la timp, informații privind fondurile UE;
- B. întrucât UE este unul dintre cei mai mari susținători financiari ai organizațiilor societății civile¹²;
- C. întrucât societatea civilă cuprinde de la activități comunitare de mică importanță la ONG-uri mari; întrucât spectrul de ONG-uri care primesc finanțare din partea UE acoperă o serie largă de structuri, modalități de funcționare, surse de finanțare și domenii de interes, care se concretizează într-o varietate de proiecte finanțate din fonduri UE; întrucât tratatele cer instituțiilor UE și statelor membre să mențină un dialog deschis, transparent și constant cu asociațiile reprezentative și cu societatea civilă; întrucât UE și statele sale membre ar trebui să asigure o finanțare adecvată a programelor care vizează protejarea și promovarea drepturilor și valorilor consacrate în tratatele UE; întrucât ONG-urile și organizațiile societății civile (OSC) joacă un rol important în punerea în aplicare a acestor programe; întrucât, în unele cazuri, autoritățile publice externalizează sarcini către ONG-uri și organizații ale societății civile; întrucât Comisia gestionează fondurile UE în mod direct, indirect sau în comun; întrucât, în conformitate cu principiul subsidiarității, fondurile acordate direct beneficiarilor, inclusiv ONG-urilor, fac obiectul monitorizării și raportării de către Comisie;
- D. întrucât tratatele cer instituțiilor UE și statelor membre să mențină un dialog deschis,

⁹ Texte adoptate, [P9_TA\(2023\)0138](#).

¹⁰ Texte adoptate, [P9_TA\(2023\)0292](#).

¹¹ Parlamentul European, „[Descărcarea de gestiune 2021: Bugetul general al UE - Comisia și agențiile executive](#)”, 10 mai 2023.

¹² Comunicarea comună din 25 martie 2020 a Comisiei și a Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate intitulată „Planul de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația 2020-2024” (JOIN(2020)0005).

transparent și constant cu asociațiile reprezentative și cu societatea civilă; întrucât este important ca statele membre ale UE și instituțiile UE să asigure o finanțare adecvată programelor care vizează protejarea și promovarea drepturilor și valorilor consacrate în tratatele UE; întrucât ONG-urile și organizațiile societății civile joacă un rol important în punerea în aplicare a acestor programe;

- E. întrucât sistemul de transparență financiară (STF) al Comisiei este principala sursă de date publice pentru analiza pe scară largă a granturilor și a contractelor gestionate direct de Comisie; întrucât ar trebui să se facă o distincție clară între transparența publică și transparență în scopul controlului bugetar legitim, având în vedere contextele sensibile și problemele la care lucrează ONG-urile;
- F. întrucât o analiză a datelor STF arată că angajamentele financiare ale UE pentru ONG-uri, excluzând programele UE în domeniul educației și cercetării, s-au ridicat la cel puțin 2,6 miliarde EUR în 2022, în cadrul gestiunii directe, în toate programele și fondurile UE;
- G. întrucât cerințele și controalele UE în materie de transparență și responsabilitate ar trebui să se aplice tuturor reprezentanților grupurilor de interese care beneficiază de fonduri UE; întrucât 3 377 de entități¹³ sunt înscrise în Registrul de transparență al UE la categoria „ONG-uri, platforme, rețele și alte entități similare”; întrucât natura cerințelor și a controalelor trebuie să fie conformă cu clasificarea stabilită în registrul de transparență pentru a lua în considerare toate formele juridice de entități, nu doar ONG-urile; întrucât cerințele și controalele UE nu trebuie să fie doar legate de registrul de transparență, deoarece unele entități care primesc fonduri UE ar putea prefera să rămână în afara acestui registru pentru a nu-și pune în pericol existența;
- H. întrucât cerințele și controalele UE în materie de transparență și responsabilitate ar trebui să se aplice tuturor beneficiarilor de fonduri UE, inclusiv ONG-urilor, care trebuie să păstreze evidențe financiare exacte și transparente despre utilizarea fondurilor UE și originea surselor financiare utilizate pentru funcționarea lor, deoarece răspund în fața membrilor, donatorilor, partenerilor și beneficiarilor lor pentru acțiunile pe care le întreprind, sursele lor de finanțare, inclusiv fondurile UE, și deciziile pe care le iau în numele părților lor interesate; întrucât statele membre stabilesc temeiul juridic pentru ONG-uri, al căror statut este înregistrat la nivel național;
- I. întrucât exploatarea fondurilor UE fără respectarea normelor, principiilor și valorilor UE este în creștere; întrucât cetățenii și organizațiile-paravan, cel mai adesea sub influență străină, încearcă să obțină sprijin financiar din partea UE și respectabilitatea care rezultă din acesta, indiferent de sumă, dar, în realitate, folosesc fondurile UE pentru activități care subminează principiile și valorile fundamentale ale UE și atașamentul nostru față de democrație;
- J. întrucât Comisia are responsabilitatea de a asigura execuția bugetului UE și de a respecta reglementările și valorile UE; întrucât, în acest sens, toate controalele *ex ante* și *ex post* trebuie să garanteze că numai ONG-urile și entitățile care își desfășoară activitatea în conformitate cu normele, principiile și valorile UE vor primi fonduri UE;

¹³ Sursă: Registrul de transparență al UE, date extrase la 22 septembrie 2023.

- K. întrucât descărcarea de gestiune pentru 2021 a bugetului general al UE și al Comisiei subliniază profunda îngrijorare despre finanțarea proiectelor desfășurate de ONG-uri care au legături cu organizații religioase și politice radicale sau în care sunt implicate astfel de ONG-uri; invită Comisia să garanteze că fondurile UE finanțează doar organizații care respectă cu strictețe toate valorile Uniunii și îndeamnă Comisia să instituie mecanisme *ex ante* care să identifice în mod clar ONG-urile care își desfășoară activitatea pe teritoriul Uniunii și în străinătate și care au recunoscut legături cu rețelele religioase fundamentaliste și care promovează o agendă care subminează valorile Uniunii¹⁴;
- L. întrucât aceleași standarde înalte de responsabilitate și aceleași norme de transparență ar trebui să se aplice tuturor ONG-urilor care primesc finanțare din partea UE, indiferent dacă locul în care își desfășoară activitatea se află în interiorul sau în afara Uniunii Europene;
- M. întrucât unele considerații prezentate în continuare se bazează pe unele dintre constatările studiului privind transparența și responsabilitatea, care abordează alte deficiențe în materie de transparență despre informațiile privind utilizarea fondurilor UE de către Comisie, statele membre și beneficiari, inclusiv ONG-uri,

Observații generale

1. salută rolul esențial jucat de ONG-uri în reprezentarea societății civile și în promovarea și apărarea drepturilor și valorilor consacrate în tratate și a drepturilor fundamentale în temeiul Cartei drepturilor fundamentale a UE (Carta UE); subliniază că numai ONG-urile ale căror acțiuni respectă aceste drepturi și valori ar trebui să aibă dreptul la finanțare din partea UE; îndeamnă toate părțile interesate să acorde o importanță din ce în ce mai mare principiilor și valorilor UE atunci când folosesc fonduri UE și recunoaște diversitatea ONG-urilor în ceea ce privește dimensiunea, resursele și personalul lor;
2. reliefează, în special, rolul beneficiarilor, în special al ONG-urilor, în execuția bugetului UE și obligația de a îndeplini acest rol cu respectarea deplină a normelor financiare ale UE și a principiilor de protecție a intereselor financiare ale UE; reamintește că ONG-urile care își desfășoară activitatea pe teritoriul UE trebuie să respecte legislația națională aplicabilă în fiecare stat membru vizat de activitatea lor, dreptul Uniunii și dreptul internațional; reiterează faptul că transparența și responsabilitatea UE sunt esențiale pentru a consolida un sistem european favorabil și echitabil, bazat pe democrație, libertăți fundamentale, incluziune și diversitate;
3. evidențiază că ONG-urile se bazează atât pe sprijin financiar public, cât și pe donații private, care nu se exclud reciproc; reamintește că abilitatea de a căuta, de a asigura și de a folosi alte resurse decât fondurile UE sau fondurile publice la nivel național sau local este esențială pentru existența și funcționarea ONG-urilor;
4. reliefează că organizațiile societății civile merită cel mai mare respect și cea mai mare recunoștință pentru activitatea zilnică pe care o desfășoară; recunoaște activitatea desfășurată zilnic de organizațiile societății civile din Europa și din lume și afirmă că

¹⁴ Parlamentul European, „[Descărcarea de gestiune 2021: Bugetul general al UE - Comisia și agențiile executive](#)”, 10 mai 2023.

aceste ONG-uri sunt demne de toată lauda și merită cel mai mare sprijin; subliniază importanța satisfacerii nevoilor financiare și de altă natură ale acestor organizații;

5. salută rolul esențial al ONG-urilor din UE și din alte țări din afara UE în apărarea statului de drept și a valorilor democratice, combaterea corupției și promovarea drepturilor omului și a democrației; reiterează că, în țările cu regimuri autoritare sau nedemocratice, ONG-urile reprezintă adesea ultima linie de apărare a democrației pe care regimurile autoritare din întreaga lume încearcă să o reducă la tăcere, inclusiv prin legislația adoptată și obligații discriminatorii, și așadar au nevoie de sprijin și protecție; invită Comisia să ia în considerare clauze și mecanisme de salvagardare în acest sens; accentuează importanța asigurării unei finanțări adecvate și transparente din partea UE pentru ONG-urile și entitățile active în aceste domenii;
6. salută activitatea ONG-urilor în zonele de conflict pentru a se asigura că ajutorul umanitar ajunge rapid și eficient la populația civilă și la cei care au nevoie de ajutor; recunoaște importanța ONG-urilor în asigurarea faptului că UE, în calitate de cel mai mare donator de ajutor pentru dezvoltare din lume, continuă să contribuie la promovarea stabilității, la depășirea sărăciei și la promovarea dezvoltării globale.
7. subliniază că, în practică, procesele legislative ar putea neglija vocile ONG-urilor locale, regionale și naționale; consideră că ONG-urile mici se confruntă adesea cu dificultăți în accesarea fondurilor UE din cauza procedurilor administrative greoaie; invită Comisia să simplifice și să raționalizeze și mai mult procedurile, pentru a permite ONG-urilor mai mici, inclusiv la nivel local, să solicite și să beneficieze de finanțare din partea UE; reliefează că prioritățile și nevoile ONG-urilor mai mici sunt adesea ignorate sau primesc mai puțină atenție, în ciuda faptului că adesea cunosc cel mai bine situația și realizează un volum uriaș de muncă; subliniază că activitatea organizațiilor mici ar trebui să fie foarte respectată și că finanțarea UE ar trebui să devină mai accesibilă pentru acestea, deoarece ele reprezintă un element important care consolidează diversitatea și varietatea în Europa și în afara acesteia; recunoaște că ONG-urile din Europa joacă un rol esențial de sprijin în completarea serviciilor publice;
8. rămâne profund îngrijorat de amenințările și atacurile nejustificate la adresa ONG-urilor din unele state membre, inclusiv prin propunerea și adoptarea unei legislații care impune obligații discriminatorii ONG-urilor care le restricționează sau interzic activitățile, precum și prin intimidarea și hărțuirea online și offline a personalului, declarații publice negative și campanii de denigrare, amenințări verbale și atacuri juridice și fizice; subliniază că unele ONG-uri sunt vizate și de controale administrative sau audituri excesive, de reducerea finanțării din motive politice și de cerințe juridice excesiv de stricte pentru constituirea și înregistrarea lor; insistă ca ONG-urile să fie protejate și ar trebui să primească finanțare și sprijin adecvate;
9. este convins că transparența și responsabilitatea sunt, de asemenea, esențiale pentru ca ONG-urile și alte entități cu scop lucrativ sau non-profit să își prezinte activitatea valoroasă, să fie recunoscute și să își consolideze credibilitatea; consideră că ar trebui să se aplice dispoziții speciale ONG-urilor care acționează în deplină conformitate cu valorile și normele financiare ale UE și cu respectarea deplină a Cartei UE, funcționând în medii defavorizate din punct de vedere democratic; consideră că cetățenii europeni trebuie să aibă garanția că UE știe exact cum sunt utilizate toate fondurile UE; prin

urmare, este preocupat de faptul că există o lipsă de informații, de date și de control despre cine sau ce primește fonduri ale Uniunii Europene, în pofida cerințelor existente în materie de transparență; reamintește că cerințele de transparență și responsabilitate ar trebui să respecte întotdeauna dreptul internațional și legislația drepturilor omului, în special în ceea ce privește exercitarea libertăților civice, rămânând strict necesare și proporționale cu obiectivele specifice urmărite;

10. reamintește că transparența și responsabilitatea nu ar trebui utilizate pentru a limita spațiul societății civile independente sau pentru a reduce la tăcere vocile critice;
11. subliniază că este extrem de important să se asigure că obligațiile UE în materie de transparență și responsabilitate nu pun în pericol beneficiarii finali ai fondurilor UE; consideră că, în cazuri justificate în mod corespunzător, în special pentru ONG-urile care își desfășoară activitatea în țări guvernate de regimuri autoritare sau cu probleme recunoscute legate de statul de drept, care au un impact negativ asupra ONG-urilor și cu un spațiu civic redus, în care diseminarea publică a informațiilor despre identitatea sau activitatea ONG-urilor respective ar putea duce la represalii, punând în pericol existența ONG-urilor respective și securitatea și siguranța personalului lor, cerințele de transparență publică ar trebui aplicate, în mod excepțional, în mod corespunzător;
12. consideră că anumite presupuse cazuri de corupție, care au generat nemulțumiri publice, cum ar fi Qatargate, ar fi putut fi prevenite prin aplicarea consecventă a cerințelor de transparență existente și prin obligația entităților implicate, inclusiv a ONG-urilor, de a-și dezvălui sursele de finanțare și structurile lor interne; constată că, în unele cazuri, entitățile implicate au beneficiat de finanțare din partea UE;
13. condamnă creșterea gradului de exploatare a fondurilor UE fără respectarea principiilor și valorilor UE, în special în cazurile în care utilizarea fondurilor și transferurile lor către alte organizații care nu sunt pe deplin trasabile; avertizează cu privire la pericolul ca fondurile UE să fie folosite în cele din urmă în cercuri corupte și să fie afectate de fraude și nereguli, de ingerințe străine sau strategii de infiltrare; evidențiază importanța „transparenței în legătură cu beneficiarul final” pentru fondurile UE;

ONG-uri și entități în contextul controlului bugetar

14. reiterează importanța fundamentală a încrederii publice în ONG-uri și a sprijinului acordat acestora; recunoaște că termenii utilizați pentru a descrie aceste organizații fac obiectul unor interpretări juridice și publice diferite, care variază între statele membre;
15. reliefează că termenul „ONG” este un termen generic care cuprinde numeroase tipuri diferite de entități: de la organizații internaționale mari la organizații regionale sau locale mici, de la organizații gestionate în cea mai mare parte de angajați la cele formate în principal din voluntari; subliniază că activitatea ONG-urilor și metoda de realizare pot varia, de asemenea, în mod substanțial; înțelege că această diversitate face dificilă existența unei definiții comune a ONG-urilor în cadrul UE; subliniază, cu toate acestea, avantajele stabilirii unei abordări armonizate la nivelul UE, inclusiv printr-o definiție armonizată, a cărei valoare adăugată constă în creșterea transparenței, a responsabilității, a previzibilității și a încrederii publice; încurajează colegiitorii așadar să ajungă la un acord privind o astfel de abordare armonizată a ONG-urilor și a entităților relevante la nivelul UE, ceea ce ar contribui în mod considerabil la

procedurile de control bugetar european, în special în cazul asociațiilor transfrontaliere; reiterează că este extrem de important să se asigure transparența și responsabilitatea tuturor entităților cărora li se acordă fonduri UE; recunoaște avantajul stabilirii unei abordări armonizate cu privire la ceea ce reprezintă aceste entități în raport cu UE și cu organismele sale în diferite contexte;

16. ia act de propunerea Comisiei de a include o definiție comună a ONG-urilor în propunerea din 2022 de reformare a Regulamentului financiar; reamintește că, în mandatul său, Parlamentul a solicitat clarificări suplimentare cu privire la definiția unui ONG, în special cu privire la gradul de existență formală, transparență și responsabilitate din partea membrilor sau fondatorilor săi; încurajează Comisia să organizeze o consultare aprofundată cu privire la definiția unui ONG, implicând funcționari ai statelor membre și reprezentanți ai ONG-urilor, ținând seama, de asemenea, de metodologia urmată la definirea termenului „întreprindere mică și mijlocie” (IMM);
17. consideră că un ONG nu ar trebui să fie finanțat în proporție de 100 % de stat și de Comisie pentru a fi considerat ONG;
18. ia act de faptul că Comisia utilizează termenii „ONG-uri” și organizații non-profit (ONP-uri) fără o distincție clară în STF; regretă că acestea conduc la incertitudine în alocarea și monitorizarea fondurilor UE și ar putea conduce la o percepție greșită a volumului de finanțare a ONG-urilor și entităților; ia act de faptul că la rubrica întrebărilor frecvente din STF se oferă o definiție a ONG-urilor al căror statut non-profit este un element esențial și trebuie validat; regretă că această distincție neclară este posibilă deoarece până în prezent nu a existat o abordare armonizată la nivelul UE pentru ONG-uri și că s-a utilizat doar autoclasificarea entităților pentru FTS, care se bazează exclusiv pe norme care pot varia de la un stat membru la altul; cere, de asemenea, ca STF să asigure o clasificare adecvată a diferitelor tipuri de ONG-uri sau ONP-uri pentru a evita situațiile în care există o diferențiere redusă sau inexistentă între anumite tipuri de organizații și în care universitățile, institutele de cercetare, organizațiile de voluntariat și alte ONG-uri sunt considerate identice în baza de date FTS;

Pentru o mai mare transparență și responsabilitate a UE în ceea ce privește fondurile UE

19. consideră că fraudă, conflictele de interese, dubla finanțare, corupția și spălarea banilor sau deturnarea de fonduri trebuie prevenite și combătute în toate situațiile și în cazul tuturor beneficiarilor, indiferent de natura și statutul lor juridic; este preocupat de faptul că autoritatea care acordă descărcarea de gestiune nu dispune de suficiente date cu privire la astfel de cazuri; reamintește că toți solicitanții și beneficiarii fondurilor UE, inclusiv ONG-urile, sunt supuși normelor financiare ale UE;
20. subliniază că sistemul de detectare timpurie și de excludere (EDES) este un instrument important pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, asigurând o protecție la mai multe niveluri prin detectarea timpurie a persoanelor sau entităților care reprezintă riscuri care amenință interesele financiare ale Uniunii; salută propunerea Comisiei de reformare a Regulamentului financiar, care include extinderea EDES la gestiunea

partajată și adaugă noi motive de excludere¹⁵; invită Comisia să facă pe deplin operațional sistemul de detectare timpurie și de excludere pentru a permite o excludere efectivă a beneficiarilor, inclusiv a ONG-urilor, în temeiul Regulamentului financiar, de la accesul la fondurile UE;

21. este preocupat de faptul că cerințele de transparență pot fi insuficiente, în special atunci când fondurile sunt transferate de-a lungul unui lanț și sunt folosite pentru a cofinanța proiecte cu alți donatori; consideră problematic faptul că STF oferă doar informații cu privire la granturile acordate direct de Comisie în cadrul gestiunii directe, dar nu oferă detalii despre fondurile primite indirect de la beneficiari și parteneri care au o relație juridică cu Comisia;
22. subliniază că nu toate statele membre furnizează același nivel de informații privind granturile și că baza de date existentă a UE nu este suficient de consecventă și de coerentă; invită Comisia să consolideze transparența și responsabilitatea în cazurile de gestiune partajată și indirectă, verificând realocarea fondurilor și utilizarea acestora până la destinatarii finali, în conformitate cu propunerea de reformare a Regulamentului financiar;
23. invită Comisia să consolideze în mod proporțional mecanismele de control *ex ante*, inclusiv verificări aleatorii adecvate; este de părere că există deficiențe grave în ceea ce privește controlul *ex post* privind folosirea fondurilor UE și îndeamnă Comisia, în cooperare cu statele membre, să realizeze o analiză aprofundată cu propuneri clare de consolidare a calității, cuantumul și regularității acestora, susținută de un grup operativ de control bugetar bine stabilit și centralizat în cadrul Comisiei pentru toți reprezentanții grupurilor de interese, care să dispună de un mandat, de capacități de investigare și de resurse clare;
24. recunoaște importanța transparenței în toate aspectele activităților finanțate de UE pentru a asigura utilizarea responsabilă a fondurilor; recunoaște preocupările legate de potențialele ingerințe străine în procesul de elaborare a politicilor UE și de faptul că sistemul existent nu poate împiedica pe deplin actorii să creeze, să finanțeze și/sau să infiltreze beneficiari, inclusiv ONG-uri, pentru a promova discursuri false, inclusiv prin dezinformare, astfel cum se pare că s-a întâmplat în cazul Qatargate; consideră că preocupările existente nu ar trebui să conducă la stigmatizarea tuturor ONG-urilor, deoarece majoritatea ONG-urilor respectă și promovează principiile și valorile democratice ale UE; evidențiază că bugetul UE nu trebuie utilizat pentru a face lobby împotriva principiilor și valorilor democratice ale UE;
25. roagă Comisia să le solicite beneficiarilor, inclusiv ONG-urilor, care primesc fonduri UE, să publice detalii despre orice finanțare primită din alte surse în legătură cu proiectele cofinanțate de UE pe o perioadă de cinci ani, rămânând, totodată, fidelă principiului confidențialității, în special în cazuri justificate temeinic în care beneficiarii, inclusiv ONG-uri, primesc amenințări grave de represalii; subliniază că fondurile primite de ONG-uri din afara UE pot fi o sursă legitimă de finanțare, dar subliniază că, fără norme clare de transparență legate de principiul confidențialității, astfel de

¹⁵ Articolul 139 alineatul (1) litera (i) și articolul 139 alineatul (1) litera (c) punctul (vi) din propunerea Comisiei din 16 mai 2022 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (reformare) (COM(2022)0223).

posibilități de finanțare riscă să fie minate de abuzuri și influențe nejustificate din partea unor actori statali terți; invită instituțiile UE să aplice mai conștiincios propriile standarde de transparență, în care intră și raportarea obligatorie a activităților de lobby;

26. încurajează statele membre să adopte legi naționale privind activitățile de lobby și registrele de transparență, care ar trebui să impună, printre altele, divulgarea donatorilor, inclusiv a celor internaționali, și a surselor de finanțare, cu cerințe de transparență egale pentru toți reprezentanții grupurilor de interese, indiferent de natura și statutul lor juridic;
27. reamintește că statele membre sunt responsabile de înregistrarea, controlul și raportarea cazurilor detectate de fraude, folosire abuzivă a fondurilor sau spălare de bani în care s-au dat condamnări sau care se află în curs de cercetare; consideră că administrațiile naționale, fiind mai aproape de realitatea de pe teren, reprezintă primul nivel pentru a controla și monitoriza efectiv organizațiile care acționează contrar normelor și valorilor Uniunii, fiind un aliat de nădejde în eforturile de a preveni, detecta și combate fraudă și deturnarea de fonduri;
28. invită autoritățile naționale să își întărească sistemele de transparență și răspundere, astfel încât să identifice toate organizațiile sau entitățile care acționează împotriva normelor și valorilor UE și să ia măsuri juridice și administrative care să faciliteze acțiunea la nivelul UE și să ajute Comisia să includă entitățile vizate mai ușor și mai rapid în sistemele sale; îndeamnă Comisia să îi pună în EDES pe toți reprezentanții grupurilor de interese care încalcă normele și valorile UE și să îi excludă în consecință de la finanțarea UE, în concordanță cu Regulamentul financiar aplicabil bugetului UE;
29. consideră că nu ar trebui lăsată nicio marjă de apreciere statelor membre pentru a supune ONG-urile unor cerințe și obligații extrem de restrictive; reamintește că Comisia a inițiat o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva Ungariei atunci când a introdus o lege privind ingerințele străine în 2017 și că, în hotărârea sa din 18 iunie 2020¹⁶ (*Comisia Europeană/Ungaria*), Curtea Europeană de Justiție a declarat că dreptul la libertatea de asociere și, prin urmare, dreptul UE sunt încălcate dacă obligațiile impuse sistematic organizațiilor societății civile le îngreunează simțitor acțiunile și funcționarea;
30. regretă că datele au fost publicate în STF cu o întârziere cuprinsă între 6 și 18 luni, fapt ce a avut un efect negativ asupra transparenței; invită Comisia să publice informații despre granturile pe care UE le-a acordat ONG-urilor și entităților în termen de cel mult 6 luni de la data acordării grantului, dar și despre finanțarea primită din alte surse, ținând cont totodată de principiul confidențialității în cazuri justificate temeinic, de pildă de ONG-uri aflate în mare pericol; sugerează Comisiei să dezvolte și să integreze instrumente de validare a datelor, astfel încât procesul de validare a datelor în STF să se deruleze automat, continuu și mai rapid și să consume mai puține resurse;
31. regretă că sistemele Comisiei nu sunt ușor de folosit și aplică convenții diferite pentru a identifica beneficiarii proiectelor și ai granturilor, ceea ce duce la date diferite, îngreunând corelarea informațiilor din diferite portaluri și baze de date ale Comisiei accesibile publicului; recomandă Comisiei să stabilească norme armonizate și să

¹⁶ Hotărârea Curții de Justiție din 18 iunie 2020, *Comisia Europeană/Ungaria* C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

standardizeze structura și funcțiile bazelor de date specifice fiecărui program, ținând seama de diversele medii și domenii de acțiune în care operează ONG-urile și fără a le pune în cârcă sarcini suplimentare inutile;

32. roagă Comisia să folosească o entitate unică comună, precum un cod unic de identificare a participanților, și chei de identificare a proiectelor în toate portalurile și bazele de date, inclusiv pe site-urile beneficiarilor, menținând, în același timp, principiul confidențialității, în cazuri justificate temeinic de beneficiari, printre care ONG-uri, care se confruntă cu amenințări grave de represalii, pentru a face să corespundă între ele informațiile disponibile public furnizate de diferite sisteme și site-uri web; invită Comisia să pună la dispoziția tuturor beneficiarilor, inclusiv ONG-uri, un cod care să extragă date privind finanțarea pe o perioadă de cinci ani direct din STF și să cuprindă linkuri către intrările corespunzătoare proiectelor în bazele de date ale programelor Comisiei;
33. observă că informațiile afișate pe site-urile proiectelor diferă semnificativ între ele ca conținut și amploare, inclusiv informațiile despre cum se distribuie granturile între parteneri și cum se conectează la bazele de date aplicabile ale Comisiei; pledează pentru o abordare mai proactivă față de transparența publică și pentru o cooperare mai intensă cu autoritățile bugetare ale UE, care să nu se limiteze la cerințele minime actuale pentru finanțarea prin granturi din partea UE; solicită Comisiei să creeze un sistem mai strict prin care toți solicitanții, inclusiv a ONG-urile, să se angajeze să respecte Carta UE când solicită fonduri UE; roagă ONG-urile să aibă o atitudine mai proactivă față de transparența publică, care să nu se limiteze la cerințele minime actuale aferente granturilor primite de la UE și din alte surse;
34. cere ca proprietarii finali ai întreprinderilor să fie înscrși în registrele centrale din țările UE, accesibile persoanelor care au un „interes legitim”, ca jurnaliștii de investigație, cetățenii vizați și ONG-urile;
35. constată că, deși de când toate serviciile Comisiei au integrat sistemul eGrants ca instrument comun de gestionare a granturilor și ca sistem comun de înregistrare a solicitanților datele introduse în STF sunt de mai bună calitate și mai complete, trebuie depuse mai multe eforturi pentru a îmbunătăți fiabilitatea acestor date; este preocupat de neconcordanțele persistente între portalurile și sistemele de transparență existente ale Comisiei; invită, de asemenea, Comisia să se străduiască mai mult să simplifice bazele de date pentru a face STF mai ușor de utilizat, conectat la registrul de transparență și compatibil cu bazele de date specifice programelor; subliniază că nu ar trebui să omită plățile finale, astfel încât să poată fi identificați beneficiarii, inclusiv ONG-uri, pe categorii, inclusiv printr-o definiție a ceea ce înseamnă un ONG și entitățile relevante în conformitate cu Regulamentul financiar; solicită Comisiei să pregătească o propunere cu măsuri administrative suplimentare până la sfârșitul lui 2024;
36. reține că, în unele situații, sediul organizației non-profit se află într-o țară, iar operațiunile beneficiare au loc în altă țară; cere organizațiilor non-profit să ia măsurile care se impun astfel încât să prezinte o situație cu fondurile și serviciile furnizate în alte locații decât în jurisdicția lor de origine;
37. felicită Comisia pentru propunerea de a crea, în temeiul articolului 36 din Regulamentul

financiar, un sistem informatic centralizat și interoperabil pentru a extrage date și a evalua riscurile, menit să amelioreze eficiența controlului intern al execuției bugetare; subliniază că acest sistem trebuie să includă nu numai date despre destinatari, ci și date despre beneficiarii reali, în conformitate cu Directiva (UE) 2015/849¹⁷; solicită ca acest sistem să includă indicatori de risc bazați pe date din EDES indiferent de modul de gestionare;

38. regretă că faptul că au de îndeplinit și de derulat obligații de raportare și practici contabile atât la nivel național, cât și unional, poate constitui o sarcină administrativă disproporționată pentru beneficiari, inclusiv ONG-uri; invită Comisia să vegheze ca obligațiile de raportare la nivelul UE să fie consecvente cu cele de la nivel național pentru a garanta că se poate monitoriza mai ușor îndeplinirea obligațiilor;
39. subliniază cât sunt de importante transparența și identificarea destinatarului final al fondurilor UE; invită Comisia să dezvolte un sistem de monitorizare armonizat cu scopul de a reduce birocracia, a mări eficiența și a identifica beneficiarii finali; recomandă Comisiei să urmărească fondurile UE până la beneficiarii finali într-un mod sistematic, standardizat și armonizat în toate platformele de informare și transparență de la nivelul UE; pledează, în plus, pentru un dialog consolidat între Comisie și beneficiarii de fonduri UE, inclusiv ONG-uri, despre metode de reducere a sarcinilor excesive;
40. este preocupat de faptul că dispozițiile privind vizibilitatea programelor UE nu sunt pe deplin respectate; invită Comisia să ceară serviciilor sale să rezilieze acordurile sau să reducă plățile către beneficiari care nu își respectă obligațiile de vizibilitate contractuală;
41. invită Comisia să asigure pentru toți responsabilii de programe și toate agențiile UE cursuri de formare despre Regulamentul financiar și bugetul UE; invită Comisia să le ofere tuturor beneficiarilor de finanțare din partea UE, inclusiv ONG-urilor, cursuri de formare privind raportarea și normele financiare și cere imperativ ca autoritatea care acordă descărcarea de gestiune să fie informată sistematic despre aceste cursuri de formare, inclusiv despre conținut, participanți și costuri aferente; cere Comisiei să simplifice procedurile de depunere a cererilor de granturi și de selecție și să asigure uniformitatea abordării și transparența procesului, să reducă sarcina administrativă și să adapteze periodic aceste norme în funcție de schimbările de situație și de lecțiile învățate;
42. ia act de concluzia la care a ajuns CCE în 2018, că acordarea de subgranturi nu permite Comisiei să monitorizeze corespunzător modul în care sunt cheltuite fondurile UE; cere ca sumele acordate ONG-urilor în calitate de părți terțe sub formă de granturi în cascadă să fie clar identificabile în STF și în rapoartele financiare și de contabilitate anuale ale Comisiei;
43. solicită tuturor instituțiilor UE să asigure o mai strictă aplicare, respectare și

¹⁷ [Directiva \(UE\) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului \(UE\) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei \(JO L 141, 5.6.2015, p. 73\).](#)

supraveghere a executării dispozițiilor actuale privind registrul de transparență al UE; cere să se aloce mai multe resurse secretariatului pentru registrul de transparență al UE, astfel încât să poată oferi sprijin tuturor solicitanților și entităților înregistrate, în special entităților mici și ONG-urilor, pe tot parcursul procesului de înregistrare, și să poată verifica mai riguros informațiile transmise de acestea; solicită îndeosebi să fie numit un responsabil cu transparența în toate secretariatele comisiilor și unitățile administrative relevante; reamintește că, potrivit orientărilor privind registrul de transparență, modificările aduse datelor furnizate ar trebui comunicate de îndată ce se produc și, în orice caz, în termen de trei luni; insistă pe ideea că în registrul de transparență ar trebui, de asemenea, înregistrată orice schimbare în consiliul de administrație sau în conducerea entităților înregistrate; solicită ca baza de date pentru transparență să fie accesibilă numai anumitor persoane autorizate și, la cerere, autorității bugetare, pentru a evita difuzarea de informații care ar putea pune în pericol viața sau siguranța personală a unei persoane sau existența unui ONG;

44. regretă că în registrul de transparență sunt prevăzute cerințe de publicare diferite în funcție de tipul de organizație; face un apel către Comisie să impună aceleași cerințe de publicare pentru toate tipurile de organizații înregistrate în registrul de transparență; constată, în special, că trebuie să li se ceară tuturor să își publice veniturile și toate sumele cheltuite cu activități de lobby¹⁸;
45. reamintește recomandările din rezoluția Parlamentului referitoare la descărcarea de gestiune pentru exercițiul financiar 2021¹⁹, de a revizui registrul de transparență al UE și orientările sale, astfel încât să se ceară organizațiilor înregistrate să publice date despre toate sursele lor de finanțare, inclusiv despre acțiunile deținute la alte companii, și să se poată urmări fondurile UE de la destinatarul direct la beneficiarul final atunci când fondurile trec prin mai multe mâini, inclusiv când fondurile sunt transferate de la un beneficiar, inclusiv ONG, la altul, respectând principiul confidențialității în cazul ONG-urilor aflate în mare pericol;
46. invită toate ONG-urile și entitățile care s-au angajat să respecte pe deplin normele de transparență și răspundere și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și să promoveze valorile democratice și ale UE să ceară să fie înscrise în registrul de transparență atunci când solicită fonduri UE;
47. cere să se impună cu strictețe aplicarea normelor privind accesul în Parlament și invitațiile adresate comisiilor parlamentare, care sunt condiționate de înregistrarea fiecărei organizații în registrul de transparență, înregistrare de care se va ocupa noul responsabil cu transparența, din secretariatul fiecărei comisii;
48. consideră că adoptarea unui regulament privind ONG-urile este o măsură discriminatorie care vizează ONG-urile, dar nu și pe alți beneficiari de fonduri UE; consideră că aspecte precum practica „ușilor turnante”, transparența finanțării și a donațiilor, combaterea spălării banilor, limitarea ingerințelor străine, independența față de influența politică și economică și avertizarea în interes public sunt importante pentru toate entitățile care primesc fonduri UE și nu ar trebui utilizate pentru a limita spațiul de acțiune al ONG-urilor;

¹⁸ A se vedea: studiul privind transparența și responsabilitatea, recomandarea 24.3.

¹⁹ Texte adoptate, [P9_TA\(2023\)0138](#), punctul 74.

49. reiterează apelul din rezoluția referitoare la descărcarea de gestiune a Comisiei pe 2021²⁰ de a pune pe lista neagră din EDES, blocându-le accesul la instituțiile UE și la programele de finanțare ale UE în cadrul gestiunii directe și partajate, pe toți beneficiarii fondurilor UE, inclusiv ONG-urile, care au utilizat abuziv sau deturnat fonduri ale UE sau care s-au implicat în activități contrare valorilor UE consacrate la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană și în Carta UE, inclusiv incitare la terorism, discursuri de incitare la ură, sprijinirea sau glorificarea violenței, extremismul politic și religios și răspândirea dezinformării sub masca unor date științifice falsificate intenționat; invită Comisia și statele membre să întocmească și să publice o listă cu entitățile excluse de la finanțare, astfel cum a recomandat Parlamentul și în concordanță cu acordul privind Regulamentul financiar; așteaptă din partea Comisiei să prezinte un raport privind cursul dat acestei recomandări la începutul lui 2025;
50. roagă Comisia și CCE să prezinte sistematic Parlamentului, în calitate de autoritate care acordă descărcarea de gestiune, constatările și concluziile auditului aferent verificărilor bazate pe riscuri la sediul beneficiarilor, inclusiv ONG-uri, precum și rezultatele acestora; pledează pentru o colaborare mai susținută cu Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și cu Curtea de Conturi Europeană (CCE); cere așadar Comisiei să acorde în primul rând mai multe drepturi de acces Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) pentru a obține informații despre abaterile financiare comise de anumiți beneficiari, a le investiga și a impune sancțiuni corespunzătoare (de exemplu, suspendarea plăților prin sistemul EDES) în caz de fraudă, corupție și alte nereguli legate de fondurile UE, în conformitate cu reglementările aplicabile;
51. reamintește că ONG-urile sunt supuse aceluiași nivel de control și de investigații ca orice alți beneficiari ai UE care acoperă toate aspectele legate de cheltuieli, în limitele mandatelor respective al OLAF, respectiv Parchetului European;
-
- ◦
52. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei și Curții Europene de Conturi.

²⁰ Texte adoptate, P9_TA(2023)0137.

EXPUNERE DE MOTIVE

Organizațiile neguvernamentale (ONG-urile) au un rol esențial în clădirea unor punți între societatea civilă și factorii de decizie politică în toate domeniile politicilor UE. Pe de altă parte, ele joacă un rol important în execuția bugetului UE, fie atunci când primesc fonduri UE în calitate de beneficiari direcți ai granturilor UE acordate de Comisie, fie atunci când primesc fonduri UE indirect de la beneficiari și parteneri care au o relație juridică cu Comisia, indiferent de modul de gestiune bugetară. Potrivit datelor publicate în Sistemul de transparență financiară (STF) al Comisiei, suma contractată a granturilor acordate ONG-urilor de la bugetul UE, după excluderea programelor UE în domeniul educației și cercetării, s-a ridicat la cel puțin 2,6 miliarde EUR în 2022, în gestiune directă și în cadrul tuturor programelor și fondurilor UE. Cu toate acestea, este probabil ca valoarea totală a granturilor acordate ONG-urilor să fie mai mare (circa 3,7 miliarde EUR în 2022), pentru că nu există o definiție a ONG-urilor și pentru că în STF nu se face o diferențiere clară între ONG-uri și organizațiile non-profit.

Întrucât transparența și responsabilitatea sunt principii de bază consacrate în normele financiare care reglementează execuția bugetului UE și factori importanți pentru a câștiga încrederea populației, analiza cadrului în care ONG-urile derulează execuția bugetului UE evidențiază hibe majore la capitolul transparență și răspundere publică. Cum Comisia trebuie să monitorizeze și raporteze numai despre fondurile acordate direct ONG-urilor, fondurile UE realocate sub formă de granturi secundare, subcontractare sau împărțite în cadrul unui consorțiu sunt greu de urmărit și nu sunt publicate pe site-uri publice ca STF. Prin urmare, mecanismele de control menite să asigure că fondurile UE sunt utilizate cu spor, eficient și în concordanță cu obiectivele, politicile și normele financiare ale UE sunt greu de aplicat, dacă nu chiar ineficace.

Pentru a preveni și a combate fraudă și pentru a se asigura că fondurile UE nu sunt utilizate contrar valorilor UE, trebuie impuse cerințe mai stricte de transparență și răspundere publică. Este extrem de important să se asigure urmărirea sistematică și armonizată a fondurilor UE contractate până la beneficiarii finali cu ajutorul platformelor de informare și transparență de la nivelul UE și de la nivelul ONG-urilor din statele membre. În primul rând, registrul de transparență al UE ar trebui să permită trasabilitatea surselor de finanțare, inclusiv a fondurilor UE, și să asigure mai mare transparență a organizațiilor înregistrate, contribuind astfel la evitarea unor cazuri precum Qatargate. În plus, finanțarea ONG-urilor trebuie să fie transparentă chiar de la sursă.

După cum s-a recomandat în rezoluțiile privind descărcarea de gestiune pentru exercițiile anterioare, adoptarea unui regulament privind ONG-urile de stabilire a unor cerințe minime pentru ONG-urile din întreaga UE (definiție, acces la finanțare, divulgarea surselor de finanțare, independența față de influența politică și ingerințele din afara Europei etc.) ar oferi un cadru de control bugetar mai solid, care ar permite ONG-urilor să obțină rezultate pozitive în condiții de maximă transparență și răspundere.

**ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE
DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII**

Potrivit articolului 8 din anexa I la Regulamentul de procedură, raportorul declară că a primit contribuții de la următoarele entități sau persoane pentru întocmirea raportului, înainte de adoptarea acestuia în comisie:

Entitatea și/sau persoana
European Commission/DG Budg
Blomeyer & Sanz

Lista de mai sus este elaborată sub responsabilitatea exclusivă a raportorului.

17.11.2023

AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI EXTERNE

destinat Comisiei pentru control bugetar

referitor la transparența și responsabilitatea organizațiilor neguvernamentale finanțate de la bugetul UE
(2023/2122(INI))

Raportoare pentru aviz: Deirdre Clune

SUGESTII

Comisia pentru afaceri externe recomandă Comisiei pentru control bugetar, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- având în vedere rezoluția sa din 8 martie 2022 referitoare la restrângerea spațiului societății civile în Europa¹,
- A. întrucât articolul 11 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și articolul 15 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) obligă instituțiile UE să acționeze în cel mai deschis și transparent mod posibil, pentru a promova buna guvernare și a asigura participarea societății civile; întrucât Comitetul Economic și Social European, compus, printre altele, din reprezentanți ai organizațiilor societății civile și exercitând funcții consultative, ar trebui să asiste Parlamentul, Consiliul și Comisia, în conformitate cu articolul 300 alineatul (1) din TFUE;
- B. întrucât, în cadrul Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală” (IVCDCI)², „organizațiile societății civile” (OSC) sunt definite drept o gamă largă de actori cu roluri și mandate multiple, care pot varia în timp, de la o instituție la alta și de la o țară la alta; întrucât organizațiile societății civile includ toate structurile nestatale, nonprofit și non-violente prin care persoanele se organizează pentru a urmări obiective și idealuri comune, indiferent dacă acestea sunt de natură politică, culturală, socială, economică, care funcționează la nivel local, național, regional sau internațional și care pot include organizații urbane și rurale, precum și organizații formale și informale;

¹ JO C 347, 9.9.2022, p. 2.

² A se vedea articolul 2 alineatul (7) din [Regulamentul \(UE\) 2021/947](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iunie 2021 de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală”, JO L 209, 14.6.2021, p. 1.

- C. întrucât, la articolul 2 alineatul (48) din propunerea sa din 16 mai 2022 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (reformare) (COM (2022) 0223), Comisia definește o „organizație neguvernamentală” (ONG) ca fiind „o organizație voluntară, independentă de guvern, non-profit, care nu este un partid politic sau un sindicat”;
- D. întrucât reprezentanții de interese, inclusiv ONG-urile, ar trebui să se supună unor norme de control, diligență și transparență, în special în raport cu finanțarea, impunând criterii proporționale și evitând procedurile greoaie, în special în cazul ONG-urilor mici;
- E. întrucât consolidarea cerințelor de transparență pentru entitățile juridice, inclusiv ONG-urile care desfășoară activități de lobby sau de reprezentare a unui interes împreună cu instituțiile UE ar trebui să ajute la urmărirea ingerințelor străine;
- F. întrucât Comisia dispune de mecanisme solide pentru controlul cheltuielilor finanțate de la bugetul UE ale ONG-urilor, printre cele mai stricte din Europa; întrucât acuzațiile recente de corupție împotriva unor deputați și foști deputați în Parlamentul European au fost legate de un ONG care nu era înscris în registrul de transparență;
- G. întrucât la 13 septembrie 2023 Parlamentul European și-a modificat Regulamentul de procedură pentru o mai mare integritate, independență și răspundere;

Importanța rolului ONG-urilor în promovarea și protejarea drepturilor omului și a democrației

1. elogiază rolul important pe care ONG-urile și organizațiile societății civile care lucrează pentru a proteja și promova drepturile omului, democrația și statul de drept îl joacă în societățile din întreaga lume; pune în evidență, în acest sens, activitatea fundamentală a acestor organizații pentru promovarea și apărarea drepturilor omului și a democrației, combaterea tuturor formelor de discriminare, lupta pentru un mediu curat, sănătos și sustenabil, informarea persoanelor, în special a celor mai vulnerabile, despre drepturile lor și apărarea lor atunci când aceste drepturi le sunt încălcate, semnalarea încălcărilor drepturilor omului și a celor civile, promovarea dialogului intercultural, a implicării cetățenilor și a participării publice, combaterea dezinformării și a discursurilor de incitare la ură, colectarea de informații de interes public, tragerea la răspundere a guvernelor și a reprezentanților aleși în fața cetățenilor și combaterea corupției și a impunității pentru încălcările drepturilor omului;
2. evidențiază riscurile grave cu care se confruntă persoanele care lucrează pentru ONG-urile din domeniul drepturilor omului în activitățile lor din întreaga lume, printre care și amenințări la adresa lor și a familiilor lor, intimidare și toate formele de hărțuire, inclusiv prin canalele online și pe platforme de comunicare socială, proceduri judiciare abuzive și urmăriri penale, detenție arbitrară, violență, tortură, dispariții, asasinat și execuții, care le pot forța să se exileze;
3. este alarmat de faptul că unele guverne din țări terțe, al căror scop este de a restrânge spațiul societății civile și de a reduce la tăcere vocile divergente, au adoptat o legislație bazată, printre altele, pe securitate, pe combaterea terorismului și pe combaterea ingerințelor străine, care impune obligații discriminatorii ONG-urilor din domeniul drepturilor omului și lucrătorilor acestora, le stigmatizează, restricționează sau interzic

activitățile, inclusiv prin închiderea ONG-urilor respective, înghețarea activelor lor, descurajarea donatorilor lor de la a contribui cu fonduri sau privarea lor de acces la finanțare; consideră că UE ar trebui să conducă prin puterea exemplului în acest context;

Transparența și responsabilitatea ONG-urilor din domeniul drepturilor omului finanțate din bugetul UE pentru acțiuni externe

4. subliniază că este important să se pună la dispoziție informații transparente și accesibile privind beneficiarii – inclusiv ONG-urile – fondurilor UE pentru acțiune externă menite să sprijine drepturile omului și democrația și proiectele conexe finanțate de UE care sunt puse în practică în întreaga lume; recunoaște că ONG-urile au promovat de mai mulți ani o mai mare transparență la nivelul UE; recunoaște condițiile riscante și care pun vieți în pericol cu care se confruntă unii apărători ai drepturilor omului și ONG-uri din țări terțe; consideră, în acest sens, că trebuie asigurate confidențialitatea și protecția datelor, pentru a nu-i pune în pericol;
5. consideră oportună încetarea finanțării acordate de UE și recuperarea fondurilor plătite organizațiilor ale căror acțiuni erau contrare valorilor UE; invită Comisia să își continue eforturile pentru a se asigura că fondurile UE nu finanțează organizații care nu respectă valorile UE prevăzute la articolul 2 din TUE; invită, de asemenea, Comisia să conceapă strategii mai flexibile de sprijinire a actorilor societății civile aflați în medii represive, care întâmpină dificultăți în a primi asistență;
6. invită UE și statele sale membre să fie pe deplin transparente în ceea ce privește alocarea de fonduri țărilor terțe pentru cooperarea în materie de migrație și să se asigure că finanțarea europeană legată de migrație, formarea sau alte forme de sprijin pentru țările terțe nu facilitează direct sau indirect comiterea de încălcări ale drepturilor omului și nici nu cresc și perpetuează impunitatea pentru astfel de încălcări; cere ca orice proiect sau inițiativă de cooperare în materie de migrație care primește finanțare de la UE sau de la statele membre să fie supus(ă) unor evaluări și monitorizări ex ante aprofundate și independente ale impactului asupra drepturilor omului pe tot parcursul proiectului și să se prezinte Parlamentului European rezultatele acestor evaluări și monitorizări;
7. invită Comisia să îmbunătățească claritatea și organizarea informațiilor și a datelor disponibile în Sistemul de transparență financiară cu privire la beneficiarii proiectelor finanțate de UE, inclusiv în domeniul drepturilor omului și al sprijinirii democrației; evidențiază că cerința ca beneficiarii să dezvăluie toate sursele de finanțare trebuie să țină seama de situația țărilor și de mediul în care își desfășoară activitatea, pentru a se asigura că publicarea informațiilor și a datelor în sistemul de transparență financiară nu le pune în pericol;
8. recomandă ca obligațiile legale privind transparența și responsabilitatea financiară să fie aplicate exact la fel tuturor ONG-urilor și altor reprezentanți de interese care beneficiază de finanțare din partea UE;
9. reliefează că ONG-urile care primesc finanțare din partea UE trebuie să dea dovadă de transparență referitor la finanțarea primită; evidențiază că activitatea acestor ONG-uri face vizibil sprijinul UE în diferite moduri, prin diverse canale de comunicare, printre

care și site-uri oficiale; subliniază că uneori aceste diferențe ar putea depinde și de faptul că, în anumite țări aflate sub regimuri autoritare și iliberale, difuzarea unor astfel de informații poate pune în pericol ONG-urile; cere să se stabilească abordări armonizate, dar flexibile, pentru ca finanțarea acordată de UE pentru drepturile omului și sprijinirea democrației să devină mai vizibile pentru populație, evitând totodată punerea în pericol a ONG-urilor care își desfășoară activitatea în contexte precare;

10. condamnă faptul că se recurge la organizații sponsorizate de guverne ale unor țări terțe (ONG-uri organizate de guverne) pentru a răspândi dezinformare și narațiuni false, mai ales privind aspecte ce țin de drepturile omului;
11. accentuează că finanțarea de către țări terțe a unor entități juridice cu sediul în UE, inclusiv ONG-uri, care desfășoară activități de lobby sau de reprezentare a unui interes în cadrul UE și urmăresc să influențeze procesul de elaborare a politicilor externe ale UE, poate expune uneori aceste ONG-uri influențelor externe răuvoitoare; consideră că cerințele de transparență nu ar trebui însă să stigmatizeze finanțările străine legitime; reamintește, în acest sens, constatările din rezoluția sa din 1 iunie 2023 referitoare la ingerințele externe în toate procesele democratice din cadrul Uniunii Europene, inclusiv dezinformarea³, și cea din 13 iulie 2023 referitoare la recomandările de reformă a normelor Parlamentului European privind transparența, integritatea, răspunderea și combaterea corupției⁴, subliniind riscurile de ingerințe externe și de dezinformare care decurg din faptul că unele ONG-uri sunt finanțate de țări din afara UE; cere să se reflecteze mai mult la viitoarea strategie și la viitoarele abordări ale instituțiilor UE față de depistarea și prevenirea riscurilor de corupție și de ingerințe externe în procesul de elaborare a politicilor UE; subliniază că, în contextul recentelor acuzații de corupție împotriva unor deputați și foști deputați în Parlamentul European, se suspectează că un ONG care nu este înregistrat în registrul de transparență al UE și al cărui scop declarat este desfășurarea de activități de promovare a drepturilor omului a fost folosit ca factor favorizant al unor ingerințe externe; consideră că populația este interesată să cunoască sursele financiare, inclusiv finanțările din afara UE, ale părților interesate active în domeniul activităților de lobby sau de reprezentare a unui interes, dar că orice măsură în această privință trebuie să fie proporțională, evitându-se orice limitare neintenționată a drepturilor fundamentale;
12. salută progresele înregistrate în utilizarea Registrului de transparență al UE și se angajează să își continue activitatea de extindere a sferei de aplicare a registrului și de îmbunătățire a monitorizării datelor pe care le conține acesta; subliniază că, ca regulă generală, datele financiare anuale privind sursele de finanțare, inclusiv granturile UE și donațiile naționale și din afara UE, ale entităților juridice înregistrate sunt puse la dispoziția publicului în registrul de transparență al UE; subliniază că începând din 12 iulie 2023 participarea „reprezentanților de interes” în calitate de invitați activi la evenimentele Parlamentului este condiționată de înregistrarea lor prealabilă în registrul de transparență al UE, cu excepția cazului în care înregistrarea este de natură să pună în pericol viața sau siguranța unei persoane sau existența entității în cauză sau în cazul în care alte motive imperioase impun confidențialitatea; reamintește că registrul de transparență al UE (anexa II) prevede ca ONG-urile să își prezinte principalele surse de

³ Texte adoptate, P9_TA(2023)0219.

⁴ Texte adoptate, P9_TA(2023)0292.

finanțare pe categorii, inclusiv fonduri UE; subliniază că măsurile care impun ONG-urilor să dezvăluie toate sursele de finanțare trebuie să țină seama de situația ONG-urilor care își desfășoară activitatea în țări cu regimuri autoritare și iliberale, în special atunci când dezvăluirea acestor informații le-ar putea pune în pericol, pe ele sau activitatea lor, din cauza legislației represive, cum ar fi legile privind „agenții străini” și alte legi similare; regretă faptul că înregistrarea le impune o sarcină birocratică grea organizațiilor societății civile de mici dimensiuni cu sediul pe alte continente, care, de obicei, nu își desfășoară activitatea sau nu desfășoară activități de reprezentare a unui interes în locurile de desfășurare a activității instituțiilor UE; cere să se evalueze, prin consultare cu organizațiile societății civile, noile măsuri, pentru a evita limitările nedorite ale drepturilor fundamentale pentru societatea civilă și pentru a se asigura că măsurile adoptate sunt proporționale și juste;

13. amintește decizia pe care a adoptat-o la 13 septembrie 2023 de a modifica Regulamentul de procedură al Parlamentului pentru o mai mare integritate, independență și răspundere⁵; recunoaște însă că instituțiile UE, inclusiv Parlamentul European, ar trebui să facă mai multe pentru a asigura o mai mare transparență, integritate și responsabilitate în ceea ce privește cadrul lor de interacțiune cu entitățile care vor fi înscrise în registrul de transparență al UE; solicită, în acest sens, un control mai amănunțit din partea serviciilor Parlamentului pentru a asigura respectarea Regulamentului de procedură modificat al Parlamentului în ceea ce privește integritatea, transparența, și responsabilitatea; recunoaște că este nevoie de mai multe resurse pentru a îmbunătăți transparența și responsabilitatea tuturor activităților de lobby sau de reprezentare a unui interes desfășurate de persoane sau entități juridice, inclusiv a ONG-urilor din domeniul drepturilor omului;
14. solicită tuturor instituțiilor UE să fie mult mai stricte în punerea în aplicare, asigurarea și supravegherea respectării dispozițiilor actuale privind registrul de transparență al UE; cere, de asemenea, să se îmbunătățească registrul de transparență al UE prin mărirea bugetului și a efectivelor de personal care îi sunt atribuite, astfel încât să poată oferi sprijin tuturor solicitanților și entităților înregistrate, în special entităților mici și ONG-urilor, pe tot parcursul procesului de înregistrare și să verifice mai amănunțit informațiile pe care le transmit aceștia; invită Comisia să prezinte propuneri de mărire a transparenței reprezentării intereselor și de asigurare a faptului că activitățile de lobby sau de reprezentare a unui interes, în special în numele guvernelor unor țări terțe, bugetele lor și sfera lor de acțiune în materie de politici sunt publicate așa cum trebuie în registrul de transparență al UE și că se prevăd sancțiuni pentru declarațiile false.

⁵ Texte adoptate, P9_TA(2023)0316.

**ANEXĂ: LISTA ENTITĂȚILOR SAU A PERSOANELOR
DE LA CARE RAPORTOAREA A PRIMIT CONTRIBUȚII**

Următoarea listă este întocmită sub responsabilitatea exclusivă a raportoarei. Raportoarea a primit contribuții de la următoarele entități sau persoane în pregătirea avizului, până la adoptarea acestuia în comisie:

Entitatea și/sau persoana
HUMAN RIGHTS AND DEMOCRACY NETWORK
CIVIL SOCIETY EUROPE

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	16.11.2023
Rezultatul votului final	+: 39 -: 5 0: 3
Membri titulari prezenți la votul final	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Giorgos Georgiou, Raphaël Glucksmann, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Antonio López-Istúriz White, Thierry Mariani, Marisa Matias, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Alessandra Moretti, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Isabel Santos, Mounir Satouri, Jordi Solé, Dominik Tarczyński, Hilde Vautmans, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima
Membri supleanți prezenți la votul final	Dacian Cioloș, Georgios Kyrtos, Gabriel Mato, Juozas Olekas, Pina Picierno, María Soraya Rodríguez Ramos, Mick Wallace, Elena Yoncheva
Membri supleanți [articolul 209 alineatul (7)] prezenți la votul final	Karolin Braunsberger-Reinhold, Charles Goerens, Eero Heinäluoma, Maria-Manuel Leitão-Marques, Dan-Ștefan Motreanu, Paul Tang, Eugen Tomac, Lucia Vuolo, Juan Ignacio Zoido Álvarez

**VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

39	+
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Karolin Braunsberger-Reinhold, Andrius Kubilius, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Gabriel Mato, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Dan-Ștefan Motreanu, Eugen Tomac, Lucia Vuolo, Isabel Wiseler-Lima, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Petras Auštrevičius, Dacian Cioloș, Charles Goerens, Georgios Kyrtos, Ilhan Kyuchyuk, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Eero Heinäluoma, Maria-Manuel Leitão-Marques, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Juozas Olekas, Pina Picierno, Tonino Picula, Isabel Santos, Paul Tang, Elena Yoncheva
The Left	Marisa Matias, Mick Wallace
Verts/ALE	François Alfonsi, Reinhard Bütikofer, Mounir Satouri, Jordi Solé

5	-
ECR	Anna Fotyga, Dominik Tarczyński, Charlie Weimers
ID	Thierry Mariani
NI	Kostas Papadakis

3	0
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
The Left	Giorgos Georgiou

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri

28.11.2023

AVIZ AL COMISIEI PENTRU LIBERTĂȚI CIVILE, JUSTIȚIE ȘI AFACERI INTERNE

destinat Comisiei pentru control bugetar

referitor la transparența și responsabilitatea organizațiilor neguvernamentale finanțate de la bugetul UE
(2023/2122(INI))

Raportoare pentru aviz: Clare Daly

SUGESTII

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne recomandă Comisiei pentru control bugetar, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- având în vedere rezoluția sa din 8 martie 2022 referitoare la restrângerea spațiului societății civile în Europa²⁶,
- având în vedere concluziile Consiliului din 10 martie 2023 privind aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene: rolul spațiului civic în protejarea și promovarea drepturilor fundamentale în UE,
- având în vedere rezoluția sa din 13 iulie 2023 referitoare la recomandările de reformă a normelor Parlamentului European privind transparența, integritatea, răspunderea și combaterea corupției²⁷,
- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolul 11,
- având în vedere Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (Carta), în special articolul 12,
- având în vedere Convenția europeană a drepturilor omului și, în special, articolul 11,
- având în vedere rezoluția sa din 7 octombrie 2020 referitoare la instituirea unui mecanism al UE pentru democrație, statul de drept și drepturile fundamentale²⁸,
- având în vedere Orientările comune privind libertatea de asociere adoptate de Comisia Europeană pentru democrație prin drept (Comisia de la Veneția) și de Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) în decembrie 2014,

²⁶ JO C 347, 9.9.2022, p. 2.

²⁷ Texte adoptate, P9_TA(2023)0292.

²⁸ JO C 395, 29.9.2021, p. 2.

- având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012²⁹,
- A. întrucât organizațiile neguvernamentale (ONG-urile), organizațiile locale și comunitare, sindicatele, grupurile de activiști, apărătorii drepturilor omului și mulți alți actori ai societății civile reprezintă coloana vertebrală a spațiului civic și constituie cadrul juridic și politic în care persoanele și grupurile pot participa în mod semnificativ la viața politică, economică, socială și culturală a societăților lor;
- B. întrucât societatea civilă joacă un rol esențial în promovarea și apărarea drepturilor și valorilor consacrate la articolul 2 din TUE și a drepturilor fundamentale prevăzute în Cartă, atât la nivel european, cât și la nivel național, precum și în protejarea femeilor, a persoanelor LGBTIQ+, a persoanelor cu dizabilități, a minorităților, a migranților, a refugiaților și a altor grupuri vulnerabile; întrucât, în acest scop, este esențial ca actorii societății civile să beneficieze de un mediu care să le permită să prospere în întreaga Uniune;
- C. întrucât actorii societății civile joacă un rol central în democrație, deoarece exercită un control public asupra puterii politice, acest control fiind o componentă esențială a unui ecosistem bazat pe statul de drept, acesta caracterizând democrațiile funcționale, articulează și transmit către factorii de decizie aspirațiile și interesele prezente în societate, reprezintă interese și inițiază contestații, contribuie la elaborarea de politici în cunoștință de cauză venind cu competențe specifice și cunoștințe de pe teren și stimulează cetățenia activă și responsabilă, promovând astfel participarea activă a publicului la procesul democratic și la guvernare, sporind transparența la nivelul Uniunii și al statelor membre și promovând dezbaterile publice și pluralismul în societate; întrucât unele guverne tind să apeleze la diverse pretexte pentru a impune restricții ONG-urilor, ceea ce le supune unui mediu nesigur, cu atacuri din ce în ce mai îngrijorătoare, inclusiv prin intermediul legislației;
- D. întrucât în concluziile Consiliului privind rolul spațiului civic și promovarea drepturilor fundamentale în UE și în rezoluția Parlamentului referitoare la restrângerea spațiului civic în UE se solicită protecția spațiului civic și protecția activă a organizațiilor societății civile;
- E. întrucât articolul 63 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, precum și articolele 7, 8 și 12 din Cartă garantează libertatea de asociere la toate nivelurile și protejează organizațiile non-profit împotriva restricțiilor discriminatorii, inutile și nejustificate în ceea ce privește finanțarea activităților lor; întrucât libertatea de asociere este una dintre bazele esențiale ale unei societăți democratice și pluraliste, deoarece le permite cetățenilor să acționeze împreună în domenii de interes reciproc și să contribuie la buna funcționare a vieții publice; întrucât libertatea de asociere nu presupune doar capacitatea de a crea sau de a dizolva o asociație, ci și capacitatea acelei asociații de a

²⁹ JO L 193, 30.7.2018, p. 1.

funcționa fără ingerințe nejustificate din partea statului; întrucât pentru funcționarea oricărei asociații este esențială capacitatea de a căuta, de a obține și de a utiliza resurse;

- F. întrucât, în hotărârea sa în cauza *C-78/18 Comisia Europeană/Ungaria*³⁰, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a confirmat că, în anumite circumstanțe, obligațiile de declarare și publicitate pot să limiteze capacitatea organizațiilor societății civile de a primi sprijin financiar sau pot să aibă un efect de descurajare asupra participării donatorilor;
- G. întrucât Comisia de la Veneția a indicat în raportul său privind finanțarea asociațiilor din martie 2019 că unele obligații de publicare pot fi impuse asociațiilor care au „statut de utilitate publică”, însă că aceste obligații ar trebui să se limiteze la informațiile privind modul în care sunt cheltuite fondurile publice obținute de asociația în cauză; obligațiile de informare nu ar trebui să vizeze toate finanțările, inclusiv din partea donatorilor privați; și toate raportările ar trebui să fie supuse obligației de a respecta drepturile donatorilor, ale beneficiarilor și ale personalului, precum și dreptul la protecția confidențialității comerciale; întrucât standardele internaționale privind libertatea de asociere interzic limitarea acestei libertăți, cu excepția cazurilor prevăzute de lege care sunt necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională sau siguranța publică, pentru apărarea ordinii, pentru protecția sănătății sau a moralei publice ori pentru protecția drepturilor și a libertăților altora;
- H. întrucât recente acuzații de corupție care implică instituțiile UE au subliniat că trebuie să se acorde mai multă atenție controlului și transparenței în ceea ce privește finanțarea UE;
1. subliniază rolul esențial jucat de societatea civilă, care cuprinde, printre altele, organizațiile locale și comunitare, sindicatele, grupurile de activiști, apărătorii drepturilor omului și ONG-urile, în promovarea și susținerea valorilor democratice, a egalității, a statului de drept și a drepturilor fundamentale și în asigurarea participării civice și a responsabilității guvernelor, precum și a actorilor statali și privați;
 2. subliniază, în plus, rolul esențial al societății civile în furnizarea de beneficii și asistență pentru societate, în special pentru grupurile cele mai vulnerabile și marginalizate, precum și în promovarea drepturilor și intereselor acestora și în asigurarea unui spațiu în care să poată fi exprimate și ascultate o diversitate de opinii și poziții, permițând astfel cetățenilor să participe activ la stabilirea agendei politice;
 3. subliniază că societatea civilă este o categorie mai generală decât cea a ONG-urilor; recunoaște diversitatea ONG-urilor în ceea ce privește dimensiunea lor, de la organizații internaționale mari la organizații regionale sau locale mici; în ceea ce privește resursele, de la organizații care se bazează în cea mai mare parte pe angajați remunerați până la organizații alcătuite în cea mai mare parte din voluntari; și în ceea ce privește personalul, perspectivele și activitățile în materie de politici; constată, prin urmare, că acestea nu ar trebui percepute ca un bloc unic; subliniază totodată că evoluția istorică a sectorului ONG-urilor variază în Europa și că este important să se dea dovadă de o anumită sensibilitate atunci când sunt tratate chestiuni legate de ONG-uri în diferite părți ale Europei;

³⁰ Hotărârea Curții de Justiție din 18 iunie 2020, *Comisia Europeană/Ungaria C-78/18*, ECLI:EU:C:2020:476.

4. constată că, în ciuda riscului ca unele ONG-uri să fie utilizate de actori statali și privați în scopuri proprii, multe dintre acestea joacă un rol semnificativ în demascarea neregulilor publice și private și în consolidarea asumării răspunderii; subliniază, așadar, că acestea trebuie protejate, mai ales prin garantarea unei finanțări adecvate și transparente și a accesului la această finanțare la toate nivelurile (public și privat, intern și extern) de care depind multe organizații;
5. reamintește că tratatele le cer instituțiilor UE și statelor membre ale UE să mențină un dialog deschis, transparent și constant cu asociațiile reprezentative și cu societatea civilă; subliniază că este important ca statele membre ale UE și instituțiile UE să asigure o finanțare adecvată pentru programele care vizează protejarea și promovarea drepturilor fundamentale și valorilor consacrate în tratatele UE; recunoaște rolul pe care îl joacă ONG-urile și organizațiile societății civile în punerea în aplicare a acestor programe;
6. este profund îngrijorat de amenințările și atacurile nejustificate la adresa ONG-urilor care au loc în unele state membre și în Europa; denunță cu fermitate faptul că astfel de amenințări și atacuri includ o reprimare din ce în ce mai frecventă și o limitare a discursurilor și a acțiunilor politice la toate nivelurile în întreaga UE, propunând și adoptând legislații care impun obligații discriminatorii ONG-urilor, restricționând sau interzicând activitățile acestora, acțiuni atât împotriva organizațiilor și a infrastructurii acestora, cât și împotriva personalului sau voluntarilor lor, acte de intimidare și hărțuire online și offline, declarații publice negative și campanii de denigrare, amenințări verbale și atacuri juridice și fizice; subliniază că unele ONG-uri sunt vizate, de asemenea, de controale administrative sau audituri excesive, de reducerea finanțării din motive politice și de cerințe juridice excesiv de stricte pentru constituirea și înregistrarea lor;
7. recunoaște că actorii societății civile de la toate nivelurile au nevoie de resurse umane, materiale și financiare adecvate și suficiente pentru a-și îndeplini misiunile în mod eficace și că libertatea de a căuta, de a primi și de a utiliza astfel de resurse nu este limitată de frontierele naționale și face parte integrantă din dreptul la libertatea de asociere;
8. este profund îngrijorat de faptul că accesul la finanțare, inclusiv la finanțare străină, continuă să fie împiedicat de existența în mai multe state membre a unor norme restrictive, cum ar fi procedurile disproporționat de dificile de depunere a cererilor și de selecție pentru fondurile UE care fac obiectul gestiunii partajate, încercările de a introduce norme care sancționează ONG-urile, norme privind publicitatea politică și ingerințele străine în alegeri care afectează activitățile de reprezentare a intereselor și de supraveghere, precum și condiții de finanțare și legi privind transparența care sunt percepute ca stigmatizante și campanii negative împotriva organizațiilor societății civile care primesc finanțare externă;
9. invită statele membre și UE să îmbunătățească cadrul juridic pentru societatea civilă furnizând o finanțare adecvată și asigurându-se că orice măsură de restricționare a dreptului asociațiilor de a căuta, de a asigura și de a utiliza resurse, inclusiv resurse străine, trebuie să urmărească unul dintre obiectivele legitime prevăzute la articolul 11 alineatul (2) din Convenția europeană a drepturilor omului și trebuie să respecte pe deplin drepturile fundamentale în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a

Uniunii Europene și a Curții Europene a Drepturilor Omului, precum și recomandările Comisiei de la Veneția; invită statele membre și UE să ofere societății civile căi de atac corespunzătoare în eventualitatea unor restricții;

10. invită statele membre și UE să se asigure că ONG-urile au acces la finanțare și la alte resurse prin proceduri clare, transparente și nediscriminatorii și fără bariere nejustificate;
11. subliniază că măsurile privind transparența și responsabilitatea, precum și monitorizarea modului în care sunt cheltuiți banii publici sunt importante pentru a susține democrația și sunt două dintre principiile bugetare directe ale Uniunii Europene consacrate în Regulamentul financiar³¹; evidențiază că măsurile privind transparența și responsabilitatea trebuie să servească doar scopului de a asigura un control public legitim; reamintește că standardele internaționale privind libertatea de asociere și libertatea de întrunire impun autorităților să aplice o prezumție în favoarea libertății ONG-urilor de a căuta și de a primi finanțare din orice sursă; subliniază, prin urmare, că cerințele de raportare pentru ONG-uri trebuie să se aplice tuturor beneficiarilor fondurilor UE fără discriminare și trebuie să fie strict necesare, proporționale și justificate în raport cu obiectivele specifice urmărite; subliniază și că aceste cerințe de raportare ar trebui să țină seama de resursele, dimensiunea și personalul unui beneficiar al finanțării UE, precum și de obiectul activităților acestuia;
12. solicită să nu se introducă cerințe suplimentare pentru ONG-uri în comparație cu alți beneficiari; insistă ca orice măsuri suplimentare ale UE privind cerințele de raportare să fie ghidate de principiile necesității și proporționalității; reamintește că impunerea unor obligații de înregistrare, declarare și publicare anumitor categorii de organizații ale societății civile care beneficiază direct sau indirect de sprijin din străinătate trebuie să fie în conformitate cu principiile nediscriminării și trebuie să respecte dreptul la viața privată și de familie, dreptul la protecția datelor cu caracter personal și dreptul la libertatea de asociere, astfel cum a stabilit Curtea de Justiție a Uniunii Europene în cauza C-78/18 (*Comisia Europeană/Ungaria*); reamintește că trebuie să se acorde o atenție deosebită responsabilității și transparenței bugetare și utilizării și execuției bugetului de către beneficiari, mai degrabă decât măsurilor legate de organizarea și guvernarea acestora;
13. consideră că ar fi util să primească din partea Comisiei date cuprinzătoare despre amploarea și eficacitatea punerii în aplicare a diferitelor programe ale UE care sprijină ONG-urile în atingerea obiectivului de consolidare a spațiului civic și a participării, în cadrul evaluării lor; consideră totodată că autoritățile de management și Comisia ar trebui să aibă o listă a proiectelor cărora li s-au acordat granturi, în conformitate cu cerința explicită din Regulamentul privind dispozițiile comune³² de a se crea o listă a

³¹ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

³² Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare,

operațiunilor selectate pentru sprijin din fondurile respective, care trebuie să fie disponibilă public pe site-ul web în cel puțin una dintre limbile oficiale ale instituțiilor Uniunii, și de a se actualiza lista respectivă cel puțin o dată la patru luni;

14. salută instituirea programului „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori” (CEDV) pentru perioada 2021-2027, care oferă finanțare organizațiilor societății civile direct de la bugetul UE; reamintește rolul Parlamentului în obținerea unui buget majorat pentru program în timpul negocierilor cu Consiliul și Comisia privind cadrul financiar multianual (CFM) 2021-2027; invită Comisia și Consiliul să se asigure că bugetul programului este majorat în următorul cadru financiar multianual, pentru a ține seama de inflație și de necesitatea de a sprijini organizațiile societății civile în construirea unei democrații reziliente și participative; invită Comisia să asigure transparența procedurilor de licitație din programul CEDV, să facă aceste proceduri ușor de îndeplinit și să evite cerințele excesiv de complicate care sunt dificil de îndeplinit pentru organizațiile societății civile, precum și să asigure flexibilitatea necesară în procesul de realocare a fondurilor de către operatorii din statele membre în folosul organizațiilor cetățenești și locale, pentru a se asigura că banii ajung la cei care lucrează cel mai aproape de cetățeni; reamintește că orice obligație de raportare trebuie să fie proporțională și fezabilă pentru organizație, având în vedere dimensiunea acestora și nivelul fondurilor sale;
15. subliniază că ar trebui instituite obligații de raportare și transparență pentru a se garanta că fondurile UE sunt cheltuite în mod corespunzător, evitându-se, în același timp, impunerea unor sarcini inutile organizațiilor; consideră că legislația actuală a UE privind controlul, diligența necesară și transparența este probabil suficientă, cu ajustări minore, care ar trebui să se aplice tuturor beneficiarilor fondurilor UE și care ar putea, printre altele, să răspundă preocupărilor exprimate de Curtea de Conturi Europeană pentru atingerea unor obiective proporționale în materie de transparență;
16. subliniază că ar trebui evitată o creștere disproporționată a cerințelor de raportare și transparență pentru ONG-uri sub diferite pretexte, pentru a nu submina spațiul civic;
17. invită însă Comisia să își intensifice activitatea de raționalizare a bazelor de date și de înlesnire a modului de utilizare a sistemului de transparență financiară (STF), pentru a îmbunătăți transparența și accesibilitatea; subliniază că, în cadrul STF, toate tipurile și subtipurile de beneficiari, inclusiv organizațiile cu scop lucrativ, ar trebui să poată fi căutate în registru, ca o categorie, mai degrabă decât să existe categorii separate doar pentru ONG-uri sau doare pentru entitățile fără scop lucrativ; invită Comisia să acorde mai mult sprijin solicitanților atunci când accesează finanțarea UE, precum și să crească finanțarea instituțională pentru organizații;
18. reamintește că eludarea cerințelor de transparență și responsabilitate nu poate fi prevenită sau soluționată prin crearea unor noi norme împovărătoare privind transparența și responsabilitatea sau prin efectuarea unei analize financiare prealabile cuprinzătoare a ONG-urilor înainte ca acestea să fie înscrise în registrul de transparență sau prin dezvoltarea unui sistem centralizat de certificare pentru ONG-urile care doresc să solicite finanțare din partea UE, deoarece aceste măsuri creează obstacole juridice și

Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

administrative suplimentare și pot împiedica ONG-urile mai mici să primească fonduri de la UE sau din străinătate;

19. apreciază faptul că Comisia a îmbunătățit accesul Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) pentru a obține informații cu privire la abaterile financiare ale ONG-urilor individuale, pentru a le investiga și a impune sancțiuni corespunzătoare în caz de fraudă, corupție și alte nereguli legate de fondurile UE, în conformitate cu reglementările aplicabile;
20. apreciază faptul că Comisia se asigură că toți solicitanții sau beneficiarii fondurilor UE au obligația de a publica anual numărul, sumele și natura contactelor de lobby pe care le au și salută faptul că un număr tot mai mare de ONG-uri finanțate de UE își publică online interesele urmărite și datele financiare în conformitate cu reglementările aplicabile, adăugând totodată că ar fi de așteptat o abordare mai proactivă din partea ONG-urilor în ceea ce privește transparența publică, care să depășească cerințele existente pentru finanțarea prin granturi din partea UE;
21. salută decizia Parlamentului din 13 septembrie 2023 de modificare a Regulamentului de procedură al Parlamentului pentru o mai mare integritate, independență și răspundere; invită toate instituțiile UE să pună mai bine în aplicare dispozițiile actuale privind registrul de transparență al UE; insistă asupra faptului că registrul de transparență al UE ar trebui consolidat prin creșterea bugetului și a personalului său, astfel încât să poată oferi sprijin tuturor solicitanților și entităților înregistrate, în special entităților mici și ONG-urilor, pe tot parcursul procesului de înregistrare, și să poată verifica mai riguros informațiile prezentate de acestea; subliniază că este de importanță capitală ca ONG-urile să facă tot posibilul pentru a asigura respectarea regimului UE de protecție a datelor;
22. invită Comisia să evalueze dacă este fezabil și necesar ca legislația UE să stabilească cerințe de transparență pentru toate organizațiile care se implică direct în activități de lobby politic, indiferent de statutul lor juridic și de sursele lor de finanțare;
23. subliniază că reglementările naționale de sus în jos implică riscul unui control politic al ONG-urilor și că ar trebui aplicată o abordare prudentă în această privință; subliniază că ar trebui evitate măsurile care ar putea contribui la un control excesiv din partea statului; subliniază și că măsurile anticorupție ar trebui să fie strict proporționale și nu trebuie utilizate pentru a justifica cerințe excesive de raportare și transparență pentru ONG-uri, care ar submina activitățile acestora și ar restricționa libertatea de asociere; regretă cazurile raportate în care unele state membre au introdus obligații excesive de divulgare;
24. avertizează în mod ferm cu privire la utilizarea ca armă a conceptului de „ingerință străină” și subliniază că este posibil ca guvernele să îl utilizeze și că îl utilizează pentru a reprima și a stigmatiza societatea civilă și ONG-urile; subliniază, cu toate acestea, că unele părți interesate pot fi utilizate ca instrument de influență de către entități străine, ceea ce afectează în cele din urmă procesul democratic din statele membre; consideră, prin urmare, că nu există o abordare universală în relațiile cu societatea civilă;
25. regretă campaniile de denigrare împotriva ONG-urilor, inclusiv a celor care desfășoară activități de promovare și cercetare în domeniul mediului și al drepturilor omului, sub

pretextul, de exemplu, că acestea sunt finanțate în principal din fonduri străine, ceea ce urmărește să le submineze credibilitatea.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	28.11.2023
Rezultatul votului final	+ : 31 - : 25 0 : 4
Membri titulari prezenți la votul final	Abir Al-Sahlani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Vladimír Bilčík, Malin Björk, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Annika Bruna, Damien Carême, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Pina Picierno, Birgit Sippel, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Annalisa Tardino, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Membri supleanți prezenți la votul final	Daniel Freund, José Gusmão, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Matjaž Nemeč, Janina Ochojska, Jan-Christoph Oetjen, Kostas Papadakis, Silvia Sardone, Paul Tang, Petar Vitanov, Axel Voss, Tomáš Zdechovský
Membri supleanți [articolul 209 alineatul (7)] prezenți la votul final	Mathilde Androuët, Tom Berendsen, Jarosław Duda, Rosa Estaràs Ferragut, Pär Holmgren, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Riho Terras

**VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

31	+
Renew	Abir Al-Sahlani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Jan-Christoph Oetjen, Maite Pagazaurtundúa, Yana Toom
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemeč, Pina Picierno, Birgit Sippel, Paul Tang, Petar Vitanov, Elena Yoncheva
The Left	Malin Björk, Clare Daly, Cornelia Ernst, José Gusmão
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Daniel Freund, Pär Holmgren, Tineke Strik

25	-
ECR	Vincenzo Sofo
ID	Mathilde Androuët, Annika Bruna, Nicolaus Fest, Silvia Sardone, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche
NI	Kostas Papadakis, Milan Uhrík
PPE	Tom Berendsen, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Jarosław Duda, Lena Düpont, Rosa Estaràs Ferragut, Rasa Juknevičienė, Andrey Kovatchev, Jeroen Lenaers, Antonius Manders, Nadine Morano, Janina Ochojska, Riho Terras, Axel Voss, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský

4	0
ECR	Patryk Jaki, Assita Kanko, Beata Kempa
PPE	Vladimír Bilčík

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA COMPETENTĂ**

Data adoptării	14.12.2023
Rezultatul votului final	+: 19 -: 6 0: 2
Membri titulari prezenți la votul final	Matteo Adinolfi, Dominique Bilde, Gilles Boyer, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Ilana Cicurel, Carlos Coelho, Beatrice Covassi, Ryszard Czarnecki, Luke Ming Flanagan, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Monika Hohlmeier, Joachim Kuhs, Alin Mituța, Jan Olbrycht, Markus Pieper, Sándor Rónai, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Viola von Cramon-Taubadel
Membri supleanți prezenți la votul final	Mikuláš Peksa, Sabrina Pignedoli, Wolfram Pirchner
Membri supleanți [articolul 209 alineatul (7)] prezenți la votul final	Agnes Jongerius, Marisa Matias

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ

19	+
ECR	Ryszard Czarnecki
ID	Matteo Adinolfi, Dominique Bilde, Joachim Kuhs
PPE	Caterina Chinnici, Carlos Coelho, Monika Hohlmeier, Jan Olbrycht, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou
Renew	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Ilana Cicurel, Alin Mîtuța
S&D	Beatrice Covassi, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Agnes Jongerius, Sándor Rónai

6	-
NI	Sabrina Pignedoli
The Left	Luke Ming Flanagan, Marisa Matias
Vers/ALE	Daniel Freund, Mikuláš Peksa, Viola von Cramon-Taubadel

2	0
PPE	Markus Pieper, Wolfram Pirchner

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri